

HØRINGSSVAR

Den 20. april 2012

Udkast til Strategi for Danmarks Udviklings samarbejde "Retten til et bedre liv"

Røde Kors takker for det fremsendte udkast til en samlet strategi for Danmarks udviklingsbistand (herefter strategiudkast).

Røde Kors har deltaget i de referencegrupper, hvorigennem Udenrigsministeriet har inddraget en bred kreds af interesser i det danske samfund. Vi har fundet processen både meget inkluderende og konstruktiv. Røde Kors har i processen også udarbejdet et eget bidrag til strategiudviklingen, som i marts måned er sendt til såvel Ministeren for Udviklings samarbejde som Folketingets Udenrigsudvalg¹. Vi glæder os over at se, at dele af vores bidrag er reflekteret i det foreliggende udkast til strategi.

På den baggrund har Røde Kors både en række generelle og specifikke bemærkninger til strategiudkastet.

1. Generelle og overordnede bemærkninger

- Røde Kors er overordnet enig i den strategiske prioritering inden for fire områder, nemlig menneskerettigheder og demokrati, grøn vækst, social fremskridt samt stabilitet og beskyttelse.
- Røde Kors er enig i strategiudkastets fokus på rettigheder, herunder betoningen af vigtigheden af at styrke informerede og handlekraftige borgere og civilsamfund. Således er Røde Kors også enig i strategiudkastets fokus på social- og sundhedsydelse men peger også på, at et stærkere fokus på vækst er en forudsætning for at kunne realisere disse.
- Vi hilser det velkomment, at den danske udviklingsbistand skal afhjælpe "humanitære behov og bidrage til at sikre beskyttelsen af dem, der rammes af konflikt, kriser og katastrofer med respekt for de humanitære principper om medmenneskelighed, upartiskhed, neutralitet og uafhængighed".
- Vi er også tilfredse med, at strategiudkastet fastslår, at vi - selvom det er svært - bliver nødt til at arbejde risikovilligt i skrøbelige eller fejlslagne stater. Vi er enige i, at dette forudsætter en forsat bestræbelse på transparens, åbenhed og kommunikation

¹ Udenrigsudvalget, Alm. del 2011-12: Bilag 154

af sammenhænge og effekt. Røde Kors anbefaler dog en mere realistisk vurdering af, hvad FN-systemet kan levere, særligt når det gælder humanitær bistand i konfliktsituationer.

- Røde Kors er enig i, at Danmarks internationale engagement er baseret på gensidige forpligtende partnerskaber. Vi peger dog på, at der realistisk set sjældent vil være tale om direkte ligestilling, som strategiudkastet bruger som målsætning. I stedet handler det om at indgå i respektfulde sammenhænge – og tilstræbe det ligestillede.

2. Specifikke bemærkninger

Røde Kors har følgende mere specifikke bemærkninger til de enkelte afsnit i strategiudkastet:

Strategiudkastets afsnit "En rettighedsbaseret tilgang"

Røde Kors er enig i, at en rettighedsbaseret tilgang både skal have et fokus på staternes vilje og evne til at respektere og indfri borgernes rettigheder samt på at styrke grundlaget for informerede og handlekraftige borgere og organisationer.

Røde Kors i Danmark arbejder gennem partnere, som er auxiliary til staten, og kan træde til, hvor staten ikke slår til. Det gælder særligt i fjerntliggende område, hvor frivillige i de nationale Røde Kors selskaber ofte har adgang til dels at levere serviceydelser, men på samme tid også udgøre et grundlag for en bredere civilsamfundsdeltagelse og udbredelse af rettigheder. Netop den kobling giver det civile samfund et ståsted og en platform i dialogen med lokale myndigheder, hvilket er afgørende i lande i demokratisk transition.

Strategiudkastets afsnit "Sociale fremskridt"

Under afsnittet "Bedre serviceydelser på dagsordenen" er Røde Kors enig i ambitionen om, at udviklingsmidlerne skal understøtte staternes forpligtelser til at sikre deres borgere den højest mulige standard i ydelser inden for uddannelses- og sundhedsområdet.

Strategiudkastet skal naturligvis måles på, hvorvidt det strategisk understøtter en så effektiv som mulig fordeling af midler i forhold til at sikre sociale fremskridt i de lande, vi arbejder i, særligt i fejlslagne eller skrøbelige stater, hvor vilkårene er ekstra vanskelige og forudsætter meget en meget kontekstafhængig tilgang.

I de situationer anerkender Røde Kors, at en dansk bilateral budgetstøtte og sektorbudgetstøtte kan være et stærkt redskab. Fordi man styrker staternes sociale kapacitet, men også fordi en sådan støtte kan skabe grundlaget for en forpligtende dialog. Men det kræver stor velvillighed til åbenhed, stærke administrative systemer og et veludviklet civilsamfund.

Røde Kors anerkender også, at udviklingsbistanden gennem multilaterale kanaler i mange sammenhænge kan gøre en forskel. Men vi finder det u hensigtsmæssigt, hvis Danmarks udviklingsstrategi forhånd rummer en given prioritering til fordel for multilaterale kanaler – støtten herigennem bør i stedet være situationsbestemt med udgangspunkt i, hvem der bedst er egnet til at gøre hvad.

Særligt i fejlslagne stater peger Røde Kors derfor på, at en dansk indsats med eksempelvis opbygningen af transparente institutioner oftest går bedst hånd i hånd med en stærk støtte til civilsamfundsorganisationers sikring af helt basale social- og sundhedsydelser.

Strategiudkastets afsnit "Stabilitet og beskyttelse"

Røde Kors er overordnet enig i strategiudkastets afsnit om stabilitet og beskyttelse. Vi er generelt meget positive overfor, at samtækningsbegrebet med dette strategiudkast har fået en bredere betydning, som i højere grad lægger op til at skabe lokalt forankrede resultater med et stort civilt ejerskab. Vi har også, med tilfredshed noteret os, at strategiudkastet lægger op til, at Danmarks humanitære indsatser ikke skal underlægges sikkerheds- eller udenrigspolitiske målsætninger.

Vi har følgende mere specifikke kommentarer:

- Som peget på indledningsvist er tilfredse med, at den danske udviklingsbistand skal afhjælpe "humanitære behov og bidrage til at sikre beskyttelsen af dem, der rammes af konflikt, kriser og katastrofer med respekt for de humanitære principper om medmenneskelighed, upartiskhed, neutralitet og uafhængighed".
- Det er positivt, at strategiudkastet fremhæver behovet for mere skræddersyede og lokalt forankrede indsatser i katastrofe- og konfliktsituationer.

Netop på baggrund af ovennævnte to punkter bør det i strategiudkastet præciseres- og i en række sammenhænge afgrænses -, hvilken central rolle de multilaterale organisationer skal spille i konfliktsituationer. Mens FN og andre multilaterale organisationer i krise- og konfliktsituationer har demonstreret at kunne spille en helt afgørende positiv og koordinerende rolle, har samme FN-system også sine begrænsninger, særligt når det handler om at fremføre humanitær bistand i selv samme konfliktområder.

I de seneste år har vi set eksempler på, at FN-systemet ikke har fået adgang til at levere humanitær bistand – fordi samme FN-system af en eller flere parter i en konflikt ikke ses som hverken neutral eller upartisk. Den problemstilling bør Danmarks udviklingsstrategi adressere.

- Endelig peger Røde Kors på, at den endelige strategi for Danmarks udviklingsbistand bør adressere, at udviklingspolitiske indsatser kan have sine begrænsninger i højintensive krigs- og konfliktsituationer. Det er ikke i alle situationer at udviklingsbistand virker, hvor der i stedet skal sættes på stabiliserings- og humanitære indsatser. Røde Kors henviser i den forbindelse bl.a. til DIIS-udgivelsen fra 2012; Dansk bistand som sikkerhedspolitisk instrument 1992-2009, DIIS Report 2012:01.

Katastroforebyggelse

- Røde Kors er tilfredse med strategiudkastets fokus på styrkelse af netop lokalsamfunds modstandskraft og mulighed for at håndtere de forskelligartede risici og chok. Særligt fordi det i forvejen udsatte mennesker oftest er dem, der rammes af akutte katastrofer, og fordi katastroferne skaber ressourcemangel, samt risiko for konflikt og migration.

Mvh.

Anders Ladekarl
Generalsekretær